

København, den 30. marts 2020

Sagsnr. 2019 - 3190/CHO
1. advokatkreds

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 14. november 2019, modtaget i Advokatnævnet samme dag, har Advokatrådet indklaget advokat Kirsten Frandsen, København Ø, for

Forhold 1

tilsidesættelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens kapitel 3, jf. § 30, stk. 1, nr. 1,

ved som advokat med sager omfattet af hvidvaskloven at have undladt at gennemføre kundekendskabsprocedure, herunder indhentelse og kontrol af ID i sagerne med indklagedes j.nr. [1], [2], [4], [5] og [6], som blev udtaget til kontrol under Advokatrådets tilsynsbesøg hos advokaten den 30. april 2019,

subsidiært

ved som advokat med sager omfattet af hvidvaskloven ikke den 30. april 2019 overfor Advokatrådets repræsentant at have dokumenteret, at hun havde gennemført kundekendskabsprocedure, herunder indhentelse og kontrol af ID.

Forhold 2

tilsidesættelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. markedsføringslovens § 6, ved i perioden forud for den 30. april 2019 i de i forbindelse med tilsynet udtagne sager med indklagedes journalnummer [1], [2], [3], [4], [5] og [6] at have undladt at give behørig opdrags- og prisoplysning til forbrugerklinter.

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at advokat Kirsten Frandsen pålægges en bøde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Sagsfremstilling:

Advokat Kirsten Frandsen er født i 1945 og fik advokatbeskikkelse den 2. februar 1987.

Den 30. april 2019 gennemførte Advokatrådet et tilsynsbesøg hos advokat Kirsten Frandsen, i hvilken forbindelse det blev konstateret, at der i fem ud af de seks udtagne sager var tale om sager, der var omfattet af hvidvaskloven, og at der enten ikke var gennemført kundekendskabsprocedure, eller at kundekendskabsproceduren var utilstrækkelig.

I sagen [4] var der tale om et dødsbo, som bl.a. skulle sælge en fast ejendom, og her kunne alene forevises kopi af sygesikringsbevis på en af arvingerne.

I de øvrige sager kunne advokat Kirsten Frandsen ikke dokumentere at have gennemført kundekendskabsprocedure.

Under tilsynsbesøget konstaterede Advokatrådet endvidere, at der i de 6 udtagne sager var tale om forbrugerklienter, og at advokat Kirsten Frandsen enten ikke havde afgivet skriftlig opdrags- og prisoplysning, eller at den afgivne opdrags- og prisoplysning ikke var tilstrækkelig eller ikke var givet ved opdragets etablering.

I sagen [3], der vedrørte udarbejdelse af et testamente, og hvor salæret skulle betales af en advokat på vegne af en fagforening, kunne advokat Kirsten Frandsen ikke dokumentere, at klienten havde fået skriftlig opdrags- og prisoplysning, hvor der var beskrevet de vigtigste elementer af bistanden, oplysning om, at klienten ikke skulle betale salær til advokat Kirsten Frandsen samt oplysning om, at oprettelsen af notartestamentet ville udløse et notarialgebyr på 300 kr.

I sagen [4], der vedrørte et dødsbo, jf. ovenfor, oplyste advokat Kirsten Frandsen først ved boets afslutning om sit salær eksklusiv moms.

I sagen [5] havde advokat Kirsten Frandsen oplyst en timepris på 1.800 kr. ekskl. moms, men der forelå ingen opdragsbeskrivelse eller oplysning om tinglysningsafgiften.

I sagen [6] oplyste advokat Kirsten Frandsen i forbindelse med tilsynet, at hun havde givet mundtlig prisoplysning, men at der ikke var givet skriftlig opdrags- og prisoplysning.

I de øvrige to sager havde advokat Kirsten Frandsen ikke givet skriftlig opdrags- og prisoplysning.

Advokatrådet har gjort gældende, at fem ud af de seks udtagne sager alle vedrørte køb og salg af fast ejendom, og at advokat Kirsten Frandsen således var omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 14 litra a, i). Heraf følger en ubetinget pligt til at gennemføre en kundekendskabsprocedure for herved at verificere klientens identitet, jf. bl.a. hvidvasklovens §§ 11, 12 og 14. Det, at klienterne er advokaten bekendt, medfører ikke, at advokaten kan undlade at gennemføre kundekendskab. Proceduren kan i forhold til bekendte klienter iværksættes risikobaseret, men kan ikke udelades. Dette fremgår bl.a. af forarbejderne til hvidvaskloven og af Finanstilsynets hvidvaskvejledning.

Advokatrådet har endvidere gjort gældende, at det følger af Advokatnævnets praksis, at en advokat i forhold til forbrugere skal beskrive de vigtigste elementer i den påregnede bistand (opdragsbeskrivelse) og give prisoplysning. Prisoplysningen skal, uanset om der gives en fast pris, et begrundet overslag eller oplysninger om de principper, der vil danne grundlaget for salærafregningen i sagen, oplyses inklusiv moms, jf. markedsføringslovens § 6. Opdrags- og prisoplysningen skal afgives skriftligt og skal sendes til klienten i umiddelbar tilknytning til opdragets etablering. Ud over prisoplysningen skal advokaten oplyse forbrugerklienten om de med sagen forbundne omkostninger. Den omstændighed, at advokat Kirsten Frandsen måtte have givet mundtlig opdrags- og prisoplysning, kan ikke ændre ved, at der foreligger en tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, når der i alle de seks udtagne sager med forbrugerklienter ikke er afgivet behørig opdrags- og prisoplysning.

Advokat Kirsten Frandsen har påstået frifindelse, idet hun til støtte herfor har gjort gældende, at hun har et mindre advokatfirma og fortrinsvis har klienter, hun har kendt i en del år. Der er tale om venner og bekendte, tidligere klienter og medlemmer af en [gruppe], som har eksisteret i 10 år, og hvor alle bogstaveligt talt har været medlem fra begyndelsen. Der har således ikke været tale om klienter, der er kommet udefra, men klienter, hvis identitet var advokat Kirsten Frandsen bekendt.

Advokat Kirsten Frandsen har endvidere gjort gældende, at hun i enkelte tilfælde mundtligt har givet oplysninger om forventet tidsforbrug, timesats og forventede omkostninger. Advokat Kirsten Frandsen havde opfattet reglerne således, at hun i disse tilfælde kunne nøjes med mundtlig orientering, og hun har ikke været opmærksom på, at det skulle ske skriftligt. Hun har således handlet i god tro, og hun beklager meget, at det ikke har været gjort skriftligt.

Det er endelig gjort gældende, at advokat Kirsten Frandsen siden tilsynet den 30. april 2019 naturligvis har fremsendt opdragsbrev samt indhentet og kontrolleret ID.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Forhold 1:

Advokater, der yder bistand ved rådgivning om eller ved udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med køb og salg af fast ejendom eller oprettelse af virksomheder m.v., er omfattet af hvidvaskloven, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 14. Dette indebærer bl.a., at advokaten i sådanne sager skal gennemføre en kundekendskabsprocedure i medfør af hvidvasklovens kapitel 3.

Advokatnævnet finder, at advokat Kirsten Frandsen ved ikke på behørig vis at have gennemført kundekendskabsprocedure i fem ud af de seks udtagne sager har undladt at iagttage reglerne i hvidvaskloven og dermed har handlet i strid med god advokatskik. Den omstændighed, at der i alle sagerne er tale om klienter, hvis identitet er advokat Kirsten Frandsens bekendt, kan ikke føre til en ændret vurdering.

Forhold 2:

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på en klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten oplyse klienten om de

vigtigste elementer i den påregnede bistand, om fastsættelsen af salæret og om de med bistanden forbundne omkostninger.

Hvis bistanden ydes til et fast salær, skal dette oplyses. Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Beløbet skal angives inklusiv moms.

Idet advokat Kirsten Frandsen i de udtagne sager ikke har sikret sig, at klienterne, der var forbrugere, skriftligt er blevet orienteret om de vigtigste elementer i den påregnede bistand og om den måde, hvorpå salæret ville blive beregnet, finder Advokatnævnet, at advokat Kirsten Frandsen har handlet i strid med god advokatskik. Det forhold, at advokat Kirsten Frandsens klienter hovedsageligt er venner og bekendte, og at hun har givet mundtlig prisoplysning, kan ikke føre til en ændret vurdering.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at advokat Kirsten Frandsen har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og henset til flerheden af tilsidesættelser pålægger Advokatnævnet derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat Kirsten Frandsen en bøde på 20.000 kr.

Advokat Kirsten Frandsen kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Advokat Kirsten Frandsen pålægges en bøde til statskassen på 20.000 kr.

På nævnets vegne

Kurt Rasmussen